

แบบรายงานผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการ
เรียนรู้“นักสืบวัยใส ย้อนรอยอดีต” โดยใช้รูปแบบการจัดการ
เรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (5E)

ปีการศึกษา 2567

นางพิมพ์ภัทสร อุ่นเรือนพิงค์
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนบ้านท่าปาสัก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

รายงานผลงานการปฏิบัติที่เป้นเลิศ (Best Practice)
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ที่ดีสู่การจัดการเรียนการสอนที่ส่งผล
ต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ปงบประมาณ 2567

ชื่อผลงาน : การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ “นักสืบวัยใส ย้อนรอยอดีต” โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (5E)

ชื่อผู้เสนอผลงาน : นางพิมพ์ภัทร์ อุ่นเรือนพิงค์

โรงเรียนบ้านทาป่าสัก เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาดอยขุนตาล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

โทรศัพท์ -

โทรสาร -

โทรศัพท์มือถือ : 099-8290779

e-mail : icepimpatch04@gmail.com

รายละเอียดการนำเสนอผลงาน

1. ความสำคัญของผลงานที่นำเสนอ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้บัญญัติในเรื่องแนวทางการจัดการศึกษาหมวด 4 ตามมาตรา 22 ไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ ตามสติปัญญาและความสามารถของตนเอง การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ 2542, หน้า 23)

การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดในการศึกษา หรือเรียกว่าเป็นหัวใจของการศึกษาโดยการเรียนรู้นั้นเกิดขึ้นตลอดเวลา ไม่ได้เกิดเฉพาะเวลาสอน หรือในห้องเรียนเท่านั้น แม้ว่าจะออกจากระบบการศึกษาไปแล้ว แต่การเรียนรู้ก็ยังเกิดขึ้นต่อไปตลอดชีวิต และเปลี่ยนแปลงคนผู้นั้นไปเรื่อย ๆ ดังเช่นที่ Marcy P. Driscoll (2000) ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า “การเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองและสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว” และ จิราภา เตังไตรรัตน์และคณะ (2554: 123) กล่าวว่า “การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวรซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ และการฝึกหัด พฤติกรรมที่เป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงชั่วคราวไม่จัดว่าเกิดจากการเรียนรู้” ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือ แบบ active learning เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้แบบหนึ่งที่น่าสนใจ

ซึ่งมีความสอดคล้องกับธรรมชาติในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานการ คิด วิเคราะห์ การแสดงความเห็น การสืบเสาะหาความรู้ การออกเสียง การยอมรับในความต่าง และการทำงานเป็นทีม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

การเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียน ส่วนใหญ่จัดผู้เรียนเป็นห้อง ๆ แต่ละห้องมีผู้เรียนจำนวนมาก โดยให้ผู้เรียนเรียนคละกันทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน ดังนั้นการปลูกฝังความมี ระเบียบวินัย คุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความเป็นมนุษย์ ความกตัญญู รักเกียรติภูมิแห่งตน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความรู้จักคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นกลุ่ม เคารพสิทธิของผู้อื่น เสียสละรักประเทศชาติ เห็นคุณค่าอนุรักษ์และ พัฒนาศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ศรัทธาในศาสนา จึงพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ ได้ยาก เพราะขัดกับหลักจิตวิทยาและธรรมชาติของการเรียนรู้ เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ในด้านสติปัญญา ความถนัด คุณธรรมจริยธรรม ความสามารถและประสบการณ์ จึงทำให้ผู้เรียนมีความรู้และความ เข้าใจในเรื่องที่เรียนแตกต่างกัน ถ้าครูสอนเร็วผู้เรียนที่เรียนอ่อนจะตามไม่ทันครู สอนช้าอธิบายมาก ๆ ผู้เรียนก็จะ เกิดความเบื่อหน่ายและถ้าเป็นผู้เรียนที่ยังเล็กๆ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม จึงเป็นไปได้ยากครูผู้สอนต้องหา วิธีการสอนหลาย ๆ อย่างเพื่อทำให้ผู้เรียนสนใจและมี เจตคติที่ดีต่อกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ใน การแก้ปัญหาดังกล่าวนี้วิธีหนึ่งที่จะช่วยในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและยังปลูกฝังระเบียบวินัยคุณธรรม จริยธรรม ให้ดีขึ้นได้แก่การนำเอาวิธีการสอนมาให้ใช้เหมาะสมกับลักษณะวิชา กล่าวคือครูจะต้องหาวิธีการสอน ที่ ได้ผลมาใช้กับนักเรียน ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่าง มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม ปัจจุบันการเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป

การศึกษาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็น อยู่ของมนุษย์ ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง สมัยก่อนประวัติศาสตร์ใน ดินแดนไทย นักเรียนมีความสับสนเรื่อง สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ ไม่สนใจเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนไม่ดี จากที่กล่าวมาผู้สอนจึงได้นำกระบวนการจัดการ เรียนรู้ แบบ active learning มาทำการจัดการเรียนสอนในรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยทางผู้สอนจึงเห็นสมควร แก้ปัญหาโดยใช้วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (5E) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ active learning โดยวิธีการจัดกิจกรรมดังกล่าว จะเป็นวิธีที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพราะจะทำให้ผู้เรียนสนใจเรียน มากขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ได้มีการปฏิสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับแนวคิดทางการศึกษา โดยมี วัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนแต่ละคนได้มีพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปตามความสามารถ แต่ต้องมีทักษะในการทำงาน ร่วมกันทำให้พัฒนาทั้งทักษะทางสังคมและการทำงานที่ดีด้วย และจะเป็นประโยชน์ ตลอดจนเป็นแนวทางในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนต่อไป

2. จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

จุดประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้“นักสืบวัยใส ย้อนรอยอดีต” โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (5E)
2. เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของนักเรียนและมีเจตคติที่ดีต่อรายวิชาประวัติศาสตร์

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านทาป่าสัก สพป.ลำพูน เขต 1 จำนวน 24 คน

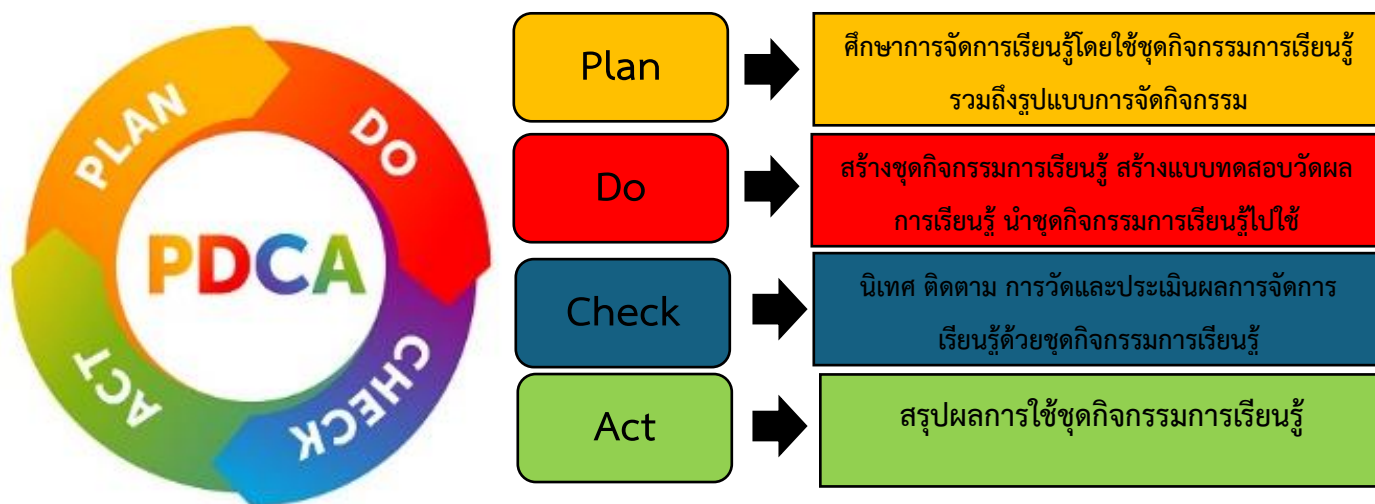
เชิงคุณภาพ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านทาป่าสัก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (5E) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. กระบวนการผลิตผลงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	กระบวนการผลิตผลงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงาน
ขั้นที่ 1 ขั้นออกแบบ (Plan)	
1	วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560) และวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2	ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีสอนแบบ Active Learning
3	ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รวมถึงรูปแบบการจัดกิจกรรม
ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติ (Do)	
1	สร้างและพัฒนาเครื่องมือชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยเป็นนวัตกรรมประกอบการเรียนการสอน
2	สร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้และแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย
3	ดำเนินการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นักสืบวัยใส ย้อนรอยอดีต สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบ (Check)	
1	นิเทศ ติดตาม การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นักสับวัยใส ย้อนรอยอดีต สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย
ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act)	
1	สรุปผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นักสับวัยใส ย้อนรอยอดีต สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย เพื่อสะท้อนปัญหา อุปสรรค การจัดกิจกรรมมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้บรรลุเป้าหมายผ่านกระบวนการ PLC ของสถานศึกษา

4. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

- นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา ประวัติศาสตร์สูงขึ้น
- นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 80 มีทักษะกระบวนการคิดสูงขึ้นเมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60
- นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์

5. ปัจจัยความสำเร็จ

ด้านบุคคล

- นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี
- ครูมีความรู้ความสามารถ มีความเสียสละ มีความตั้งใจในการพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนการสอน

ด้านหน่วยงาน

1. โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้ทำผลงานทางวิชาการ
2. โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องหลักสูตรแกนกลาง
3. สพป. ลำพูน เขต 1 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในเขตพื้นที่ได้มีการพัฒนาทักษะ ความรู้

ความสามารถ

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

ข้อสรุป

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์สูงขึ้น
2. นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิดมากขึ้นจากการทำใบงานกลุ่ม
3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อรายวิชาประวัติศาสตร์

ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการติดตามประเมินผลให้ครบถ้วนเพื่อนำผลการปฏิบัติมาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้มากยิ่งขึ้น

ข้อควรระวัง

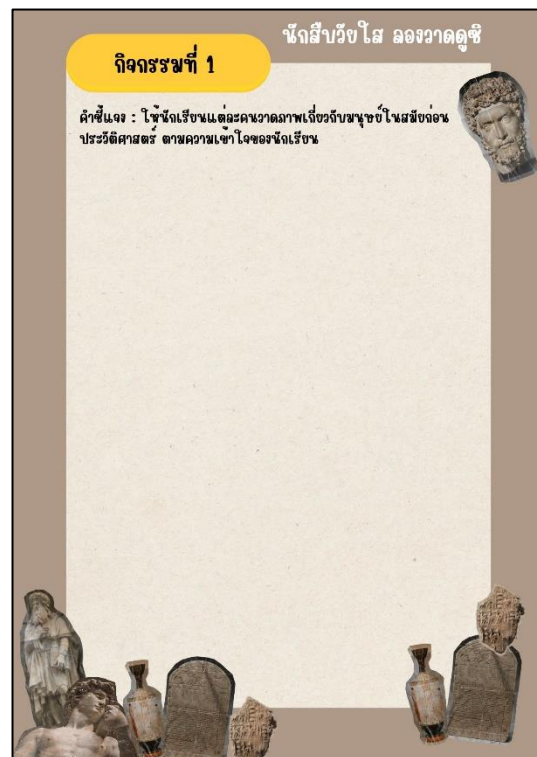
1. ชี้แจงให้นักเรียนทำความเข้าใจในเนื้อหาเพื่อสามารถนำสื่อไปใช้ได้เหมาะสม
2. ควรมีการปรับเนื้อหา ก่อนนำไปใช้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

1. เผยแพร่ในเว็บไซต์ของโรงเรียนบ้านทาป่าสัก
- 2.. เผยแพร่ในเว็บไซต์ Obec content center

ภาคผนวก

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

